

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001758

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-05-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипенко Денис Сергійович

2. Denys S. Pylypenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту: 12-06-2026

Спеціальність за освітою: Фінанси і кредит

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 000000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13894

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.71.07, 06.73, 06.73.65, 06.92

Тема дисертації:

1. Розвиток системи фінансової безпеки аграрних підприємств України
2. Development of the Financial Security System of Agricultural Enterprises of Ukraine

Реферат/анотація:

1. У дисертації здійснено ґрунтовне комплексне теоретичне узагальнення та запропоновано вирішення науково-практичного завдання розвитку системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу України в умовах дії багатовекторних внутрішніх і зовнішніх загроз, що мають довготривалий і кумулятивний характер. Доведено, що сучасне функціонування аграрних підприємств холдингового типу відбувається в середовищі підвищеної невизначеності, зумовленої макроекономічною нестабільністю, воєнними викликами, кліматичними змінами, високою волатильністю цін на аграрну продукцію та ресурси, а також глибокими трансформаціями глобальних аграрних і фінансових ринків. У роботі удосконалено визначення сутності системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу як комплексу взаємопов'язаних елементів, який створює підґрунтя для формування їх фінансової стійкості та конкурентоспроможності в умовах внутрішніх та зовнішніх загроз. Доведено, що фінансова безпека аграрних

підприємств холдингового типу виступає основоположним фактором забезпечення конкурентоспроможності аграрного сектору, продовольчої безпеки держави та соціально-економічної стабільності сільських територій, оскільки фінансова нестійкість підприємств безпосередньо трансформується у виробничі, соціальні та фінансові ризики на національному рівні. Обґрунтовано, що еволюція системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу в Україні відбувається під впливом поєднання структурних трансформацій національної економіки, змін інституційного середовища, лібералізації фінансових і товарних ринків, а також екстремальних шоків воєнного та кліматичного характеру. У дисертації систематизовано вказані внутрішні та зовнішні загрози фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу. Також в дисертації виконано їх класифікацію – виокремлено воєнні, цифрові, екологічні, макроекономічні та глобально-конкурентні ризики. У результаті виявлено, що аграрні підприємства холдингового типу України найбільш вразливі до наслідків впливу зазначених загроз, а також встановлено, що вплив цих факторів сприяє формуванню ефекту кумулятивної нестабільності у фінансових процесах підприємств. У дисертації запропоновано методичний підхід до оцінки рівня фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу за допомогою визначення інтегрального показника фінансової безпеки, на основі шести складових: ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності, кредитної заборгованості, зносу основних засобів та оборотності активів, з урахуванням їх нормування, що дозволить провести комплексний аналіз та підвищити їх фінансову стійкість. Розроблено дескриптивну модель забезпечення системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу, спрямована на підвищення рівня їх фінансової стійкості та безпеки. Обґрунтовано систему управління фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу та комплексний підхід до її забезпечення, який базується на поєднанні моніторингу ризиків, цифровізації фінансових процесів, ранньої діагностики загроз та механізмів державної підтримки, що дозволило підвищити рівень фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу. Доведено визначальну роль цифрових технологій, зокрема ERP-систем, аналітики великих даних і хмарних сервісів, у підвищенні прозорості фінансових потоків, скороченні операційних витрат і підвищенні оперативності та обґрунтованості управлінських рішень. Такий підхід дозволяє суттєво зменшити ймовірність настання кризових станів. У дисертаційному дослідженні зроблено прогноз кредитного та страхового забезпечення аграрних підприємств холдингового типу, для підвищення їх фінансової стійкості та мінімізації фінансових ризиків із застосуванням методів лінійного та багатофакторного регресійного моделювання. Прогнозні розрахунки дозволили визначити альтернативні сценарії забезпечення фінансової стійкості аграрного сектору, оцінити потенційні наслідки посилення або пом'якшення макроекономічних і воєнних ризиків та ідентифікувати критичні точки фінансового ризику, що є підґрунтям для формування стратегічних управлінських рішень на мікро- та макrorівнях. Встановлено доцільність розвитку агрострахування як одного з ефективних способів мінімізації втрат, що виникають унаслідок впливу кліматичних і воєнних факторів, а також встановлено необхідність використання державної підтримки. Набула подальшого розвитку інтегрована стратегія розвитку аграрних підприємств холдингового типу, з урахуванням економічних, технологічних, соціальних та екологічних аспектів, що дозволило підвищити конкурентоспроможність та зміцнити рівень їх фінансової безпеки.

2. The dissertation provides a thorough comprehensive theoretical generalization and offer a new solution to the scientific and practical task of developing the financial security system of holding-type agricultural enterprises in Ukraine under the influence of multi-vector internal and external threats of a long-term and cumulative nature. It is proven that the modern functioning of holding-type agricultural enterprises takes place in an environment of increased uncertainty, caused by macroeconomic instability, military challenges, climate change, high volatility of prices for agricultural products and resources, as well as deep transformations of global agricultural and financial markets. The definition of the essence of the financial security system of holding-type agricultural enterprises as a complex of interconnected elements that creates the basis for the formation of their financial stability and competitiveness in the conditions of internal and external threats has been improved. It has been proven that the financial security of holding-type agricultural enterprises is a fundamental factor in ensuring the competitiveness of the agricultural sector, the food security of the state and the stability of rural economic territories, and due to

the financial instability of enterprises, it is transformed into production, social and fiscal risks at the national social level. It is substantiated that the evolution of the financial security system of holding-type agricultural enterprises in Ukraine occurs under the influence of a combination of structural transformations of the national economy, changes in the institutional environment, liberalization of financial and commodity markets, as well as extreme shocks of a military and climatic nature. The dissertation systematizes the indicated internal and external threats to the financial security of holding-type agricultural enterprises. The dissertation also performs their classification – military, digital, environmental, macroeconomic and global competitive risks are distinguished. As a result of the study, it was found that holding-type agricultural enterprises in Ukraine are most vulnerable to the consequences of the impact of these threats, and it was also established that the impact of these factors contributes to the formation of the effect of cumulative instability in the financial processes of enterprises. The dissertation offers a methodological approach to assessing the level of financial security of holding-type agricultural enterprises by determining an integral indicator of financial security, based on six components: liquidity, financial stability, profitability, credit debt, depreciation of fixed assets and asset turnover, taking into account their rationing, which will allow for a comprehensive analysis and increase their financial stability. A descriptive model for ensuring the financial security system of holding-type agricultural enterprises has been developed, aimed at increasing the level of their financial stability and security. The financial security management system of holding-type agricultural enterprises and a comprehensive approach to its provision have been substantiated, which is based on a combination of risk monitoring, digitalization of financial processes, early diagnosis of threats and mechanisms of state support, which allowed to increase the level of financial security of holding-type agricultural enterprises. The decisive role of digital technologies, in particular ERP systems, big data analytics and cloud services, in increasing the transparency of financial flows, reducing operating costs and increasing the efficiency and validity of management decisions has been proven. This approach allows to significantly reduce the probability of crisis situations. The dissertation study made a forecast of credit and insurance coverage of holding-type agricultural enterprises to increase their financial stability and minimize financial risks using linear and multifactor regression modeling methods. Forecast calculations allowed us to determine alternative scenarios for the development of the financial stability of the agricultural sector, assess the potential consequences of increasing or mitigating macroeconomic and military risks, and identify critical points of financial risk, which is the basis for forming strategic management decisions at the micro and macro levels. The feasibility of developing agricultural insurance as one of the effective ways to minimize losses arising from the influence of climatic and military factors was established, and the need for state support was also established. An integrated strategy for the development of holding-type agricultural enterprises has been further developed, taking into account economic, technological, social and environmental aspects, which has allowed to increase competitiveness and strengthen the level of their financial security.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Pylypenko D., Shevchenko N., Pylypenko M. Assessment of State Supports and Subsidies Efficiency in Ensuring Financial Security of Ukrainian Agricultural Enterprises. Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science. 2025. Vol. 29. No. 1. P. 57–71.

- Pylypenko D., Shevchenko N., Pylypenko M. Economic Risks of Agricultural Enterprises in Ukraine: Analysis of Threats and Mitigation Strategies to Ensure Financial Security. Economic Forum. 2025. Vol. 15. No. 1. P. 58–73.
- Shevchenko N., Pylypenko D. Financial Security System of Agricultural Enterprises in Ukraine: Role of Banking and Insurance Services in Minimising Financial Risks. Economics and Business Management. 2025. Vol. 16. No. 1. P. 47–69.
- Shevchenko N., Pylypenko D. Price Volatility in Agricultural Markets and Financial Security of Enterprises: The Role of Forward Contracts, Insurance, and Income Diversification. Scientific Horizons. 2025. Vol. 28. No. 12. P. 66–78.

Наукова (науково-технічна) продукція: обґрунтування системи управління фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу та комплексний підхід до її забезпечення, який базується на поєднанні моніторингу ризиків, цифровізації фінансових процесів, ранньої діагностики загроз та механізмів державної підтримки, що дозволило підвищити рівень фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу

Соціально-економічна спрямованість: застосування сформованої системи фінансової безпеки аграрних підприємств холдингового типу, інтегрального показника її оцінювання та розробленої системи управління фінансовими загрозами в практичній діяльності аграрних підприємств холдингового типу

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U003409

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Наталія Юріївна
2. Nataliia Y. Shevchenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8506-1782

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Забаштанський Максим Миколайович

2. Maksym M. Zabashtanskyi

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9417-0163

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Степан Іванович

2. Stepan I. Melnyk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 21.04.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3782-5973

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вдовенко Лариса Олександрівна

2. Larysa O. Vdovenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6283-2385

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Код за ЄДРПОУ: 00493698

Місцезнаходження: проспект Богдана Хмельницького, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тітенко Зоя Миколаївна

2. Zoia M. Titenko

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5816-5519

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Вдовенко Наталія Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Вдовенко Наталія Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Боярчук Сергій Васильович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна